

Examenul național de bacalaureat 2025

**Proba E. d)
Psihologie**

Varianta 4

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Pentru fiecare dintre următorii itemi, scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera asociată răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Imediat ce a ieșit din casă Andrei simte că mâinile i-au înghețat din cauza frigului puternic. Acest tip de senzație este:

- a. proprioceptivă b. interoceptivă c. exteroceptivă d. tactilă

2. Percepțiile vizuale, auditive și tactilo-chinestezice sunt absolut indispensabile pentru realizarea:

- a. intereselor, nevoilor b. vorbirii, citirii, scrierii c. motivației intrinseci d. perseverenței

3. Reprezentările, în cea mai mare parte, simbolizează însușiri caracteristice concrete, intuitive de formă, mărime și culoare fiind imagini:

- a. bogate în conținut b. panoramice c. primare d. figurative

4. Nevoia de hidratare este o trebuință:

- a. aflată în vârful piramidei trebuințelor c. socială
b. metafizică d. comună oamenilor și animalelor

5. Când tensiunea afectivă scade, ajungându-se până la starea de indiferență, capacitatea individului de a găsi noi soluții la situații problematice:

- a. crește b. scade c. nu este influențată d. nu se modifică

6. Acea formă a atenției care, aproape se confundă cu reflexul de orientare este denumită atenție:

- a. postvoluntară b. voluntară c. involuntară d. afectivă

7. Curajul constă în înfruntarea riscurilor într-o manieră lucidă și asumată și este o calitate a :

- a. gândirii b. motivației c. voinței d. afectivității

8. Factorii psihologici nonintelectuali implicați în procesul creației sunt:

- a. factorii de fluentă
b. factorii temperamental
c. originalitatea
d. imaginația

9. Ioana învață bine la școală din dorința de a o face fericită și mândră de ea pe mama ei. Acest exemplu evidențiază prezența motivației:

- a. afective b. negative c. involuntare d. cognitive

10. Sentimentele:

- a. sunt forme afective de scurtă durată, active, provocate de însușirile obiectelor
b. sunt stări afective, difuze, mai vagi, cu intensitate variabilă și durabilitate relativă
c. sunt trăiri afective, de durată medie, relativ stabile, generate de însușirile obiectelor
d. sunt stări afective de lungă durată, complexe, stabile, de intensitate moderată

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dă următorul text:

În contextul eforturilor îndelungate ale omului de a se adapta la mediu, acesta a dobândit un nou proces psihic, cel imaginativ. Prin intermediul imaginației câmpul cunoașterii umane se lărgeste foarte mult. Omul devine capabil de o performanță unică, aceea a realizării unității dintre trecut, prezent și viitor, imaginația fiind legată mai ales de ce va fi. Cea care oferă material de combinare pentru imaginație, cum ar fi: idei, imagini, trăiri afective etc. și, totodată, conservă produsele sale finale este memoria, deși este diferită de imaginație. Memoria este cu atât mai eficientă cu cât este mai fidelă față de cele învățate, iar imaginația este cu atât mai valoroasă cu cât rezultatele sale se deosebesc de ceea ce există în experiența subiectului și față de ceea ce a dobândit societatea.

- a) Precizați înțelesul a două procese/fenomene psihice la care se face referire în text. **6 puncte**
b) Menționați trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele psihice din text și precizate la subpunctul a). **6 puncte**
c) Explicați, în aproximativ o pagină, modul specific în care interacționează procesele psihice vizate de text și precizate la subpunctul a), utilizând termenii în sensul specific psihologiei. **8 puncte**
d) Ilustrați, printr-un exemplu concret, omisiunea ca procedeu imaginativ. **4 puncte**
e) Argumentați un punct de vedere personal referitor la importanța visului de perspectivă, ca formă activă și voluntară a imaginației, în procesul dezvoltării individuale. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

Prietenul meu Marcu e înalt, uscat, cu ochii mari și bulbucăți, părul creț, mâinile lungi, picioarele lungi. Stă în banca din fund și citește romane franțuzești. Băieții îl cred prost și îi spun, din pricina lungimii nasului, „Țândărică”; iar pentru că e evreu, îl mai strigă și „Marcăță”. Marcu nu se supără nici de o poreclă, nici de cealaltă. Vine în fiecare dimineață cu romanul în ghiozdan și-l citește liniștit, în fund. Dacă este zgomot, se încruntă și citește. Dacă băieții sar pe bănci, își îndeasă degetele în urechi și citește. Dacă luptele se dau chiar în banca lui, se mută în altă bancă și citește. (...) Citește și când profesorii se găsesc în clasă. Atunci își rezeamă cartea de spinarea colegului din față. Citește și când explică profesorii (...). La teze copiază. Scoate cartea sau fițuicile, sau îi suflă vecinul. Pare calm și nu se gândește la cele ce s-ar întâmpla de va avea nenorocul să-l prindă. Profesorii îl cred neghiob și incult. Când iese la tablă, se înroșește și spune banalități sau se bâlbâie, sau nu spune nimic. Lucrul acesta a silit pe băieți să-l clasifice drept un iremediabil prost. Unii, mai cu scrupule în clasificări, se întreabă cum, după atâta lectură, nu poate Marcu scoate ceva mai mult la lecție decât bâlbâiala lui ignorantă sau tăcerea și mai ignorantă.

Băieții îl numesc comunist, anarhist, și Marcu nu se supără, pentru că el i-a silit să-l numească astfel. Venea la școală cu broșuri de propagandă socialistă, cu cărțuții de Engels și Kautsky, cu "Capitalul" lui Marx. Odată a adus în geantă două cărți franțuzești, cu scoarțele roșii: "L'unique" al lui Stirner și un volum gros de Kropotkin. Marcu spunea că sunt foarte interesante, dar băieții - informați de el - au aflat că volumele sunt anarhiste și l-au privit cu teamă. (...)

Marcu n-a mărturisit niciodată serios ca e adept al anarhismului. A spus numai că e interesant și ne-a explicat, când l-am rugat, teoriile anarhiste. Dacă vrea, însă, să necăjească pe aristocrați, se declara ucenic fătîș al lui Kropotkin și Bakunin. (...)

Nu orișicine poate sta de vorbă cu Marcu. La fiecare frază pe care o rostește, el găsește motive să se îndoiască. (...)

De câte ori izbutește să „turbeze” pe vreunul, Marcu e mulțumit. Își trece degetele rășchirate prin părul cârlionțat și nu-și mai găsește locul. De aceea nu poate orișicine poate sta de vorbă cu el.

(Mircea Eliade, *Romanul adolescentului miop*)

-
1. Menționați, conform teoriei lui C. G. Jung, tipul temperamental al lui Marcu. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. Punctajul se acordă pentru:
- a. menționarea tipului temperamental al lui Marcu, conform teoriei lui C.G. Jung **2 puncte**
 - b. precizarea, din text, a oricăror două idei/afirmații prin care se justifică răspunsul dat **4 puncte**
2. Considerați că Marcu este o persoană perseverentă? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
3. Textul precizează, cu privire la Marcu, faptul că *băieții îl numesc communist, anarhist*. Menționați, pe baza textului dat, două motive care susțin această afirmație. **6 puncte**
4. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, caracterul lui Marcu conform teoriei lui G.W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. Punctajul se acordă pentru:
- a. evidențierea unei trăsături cardinale a caracterului lui Marcu **2 puncte**
 - b. evidențierea oricăror două trăsături principale ale caracterului lui Marcu **4 puncte**
 - c. coerența prezentării **1 punct**
 - d. încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**
5. Argumentați afirmația potrivit căreia *temperamentul suportă influențe și condiționări din partea caracterului*. **6 puncte**